

- 3p **34** Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze wel of niet overeenkomt met de tekst.
- 1 Orka's in gevangenschap worden rustiger als ze de geluiden van hun soortgenoten in vrijheid horen.
 - 2 Van nature produceren orka's meestal lage tonen.
 - 3 Behalve orka's en de mens kunnen maar enkele diersoorten geluiden van andere soorten nabootsen.
 - 4 Orka's proberen zeeleeuwen dichtbij te laten komen door hun geluid na te doen.
 - 5 Orka's leren de taal van dolfijnen met een speciaal doel.
 - 6 De taal van de orka's kent verschillende varianten.
- Noteer achter elk nummer op het antwoordblad 'wel' of 'niet'.

Tekst 10 Spiel des Lebens

- 1p **35** Welche Wörterkombination gibt den Inhalt des 1. Absatzes wieder?
- A Ärger – Sehnsucht
 - B Eifersucht – Initiative
 - C Protest – Lösung
 - D Zweifel – Vertrauen
- “geben [...] ein Stück von sich selber ab” (regel 9-10)
- 1p **36** Geef het **tastbare** voorbeeld hiervan dat in alinea 2 wordt genoemd.
- „Manche Dinge ändern sich offenbar nie.“ (Zeile 24)
- 1p **37** Wie verhält sich dieser Satz zu den vorangehenden Sätzen des 3. Absatzes?
- Er bildet dazu eine
- A Konkretisierung.
 - B Schlussfolgerung.
 - C Steigerung.
 - D Widerlegung.
- 1p **38** Welche Ergänzung passt in die Lücke in Absatz 4?
- A erlaubt
 - B problematisch
 - C teuer
 - D vorhanden

- „Kann das gutgehen?“ (Einführung)
- 1p 39 Wie lautet den Absätzen 4 und 5 zufolge die Antwort auf diese Frage?
- A Eigentlich nicht; erwachsene Teilnehmer müssen genauso wie Teenager kontrolliert werden.
 - B Manchmal schon; das hängt davon ab, wie ernst die Teilnehmer das Ferienlager nehmen.
 - C Natürlich; die Teilnehmer können selbst bestimmen, inwieweit sie sich an allem beteiligen.

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 11 Der Durchschnittsdeutsche ...

- 1p 40 Hoeveel tijd brengen Duitsers per dag gemiddeld door met lezen?
- 1p 41 Hoeveel geven Duitsers per maand gemiddeld uit aan boeken?
- Voedsel dat over is, wordt meestal weggegooid.
- 1p 42 Wat kan er nog meer met overgebleven voedsel worden gedaan volgens de tekst?
Citeer het betreffende zelfstandig naamwoord.
- In het jaar 2014 kostten voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken een gemiddeld Duits huishouden € 285 per maand (zie “Nahrungsmittelkonsum”).
- 1p 43 Zijn de prijzen hiervan in 2015 gedaald of gestegen? En met welk percentage?
Vul de volgende zin op het antwoordblad aan:
De prijzen zijn in 2015 ten opzichte van 2014 (1) en wel met (2) procent.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.